

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА ДЕМОКРАТСКА НАРОДНА РЕПУБЛИКА КОРЕЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Демократска Народна Република Кореја за поттикнување и заемна заштита на инвестициите, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 18 март 1998 година

Број 07-1114/1
18 март 1998 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Тито Петковски, с.р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА ДЕМОКРАТСКА НАРОДНА РЕПУБЛИКА КОРЕЈА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Демократска Народна Република Кореја за поттикнување и заемна заштита на инвестициите, склучен на 15 октомври 1997 година, во Пјонгјанг.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, корејски и на англиски гласи:

ДОГОВОР меѓу

ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

и

ВЛАДАТА НА ДЕМОКРАТСКА НАРОДНА
РЕПУБЛИКА КОРЕЈА

за

поттикнување и заемна заштита на инвестициите

ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА ДЕМОКРАТСКА НАРОДНА РЕПУБЛИКА КОРЕЈА, во натамошниот текст: договорни страни, со желба поттикнување на меѓусебната стопанска соработка во заеднички интерес, со цел создавање и одржување поповолни услови за инвестирање на инвеститори од едната договорна страна на територијата на другата, имајќи ја предвид потребата за поттикнување и заштита на странските инвестирања со цел за стопански развој на договорните страни, се договорија за следното:

Член 1

Дефиниции

За целите на овој Договор:

1) Изразот "инвестиција" се однесува на било кој имот што го инвестираат инвеститорот на едната договорна страна според законите и прописите на другата договорна страна, вклучувајќи:

- а) подвижен и недвижен имот, гаранции и реални права како што се: право на службеност, хипотека и други права според закон;
- б) акции, удели, обврзници и било кој друг облик на учество во компании;
- в) побарувања кои гласат на пари или на други права за било каква изведба кои имаат стопанска вредност;
- г) авторски права, заштитни знаци, трговски називи, патенти и други права од интелектуалната и индустриската сопственост, know-how и good will;
- д) било кое право од финансиска природа кое произлегува од закон или спогодба, како што е право на концесија издадено во согласност со важечките одредби, со кое се уредува вршењето на работите, вклучувајќи истражување, обработка, добивање и експлоатација на природните извори.

2. Изразот "инвеститор" значи било кое физичко или правно лице на едната договорна страна кое инвестира на територијата на другата договорна страна.

- а) Изразот "физичко лице" значи, во однос на двете договорни страни, било кое физичко лице кое има државјанство на државата договорничка на овој Договор.
- б) Изразот "правно лице" значи во однос на двете договорни страни правно лице вклучувајќи претпријатија, компании, корпорации, деловни здруженија или организации кои се основани или на друг начин се организирани, согласно со законодавството на една од договорните страни кои имаат свое седиште на територијата на таа договорна страна.

3. Изразот "приход" значи пари кои се остваруваат од инвестициите, а особено профит, камати, дивиденди, авторски хонорари, надоместоци за авторски права и разни други надоместоци, вклучувајќи го и реинвестирањето капитал и капитална добивка.

4. Изразот "територија" означува:

(а) во однос на Република Македонија: територијата на Република Македонија, вклучувајќи го подрачјето на копно, водените површини и воздушниот простор, на кои таа во согласност со своите закони и прописи и меѓународното право ги врши своите суверени права и јурисдикција;

(б) во однос на Демократска Народна Република Кореа: територијата на Демократска Народна Република Кореа вклучувајќи го подрачјето на копно, море и воздух и сите поморски или подморски области на кои применува во согласност со внатрешното и меѓународното право суверенитет, суверени права и јурисдикција.

5. Било каква промена во формата на инвестираните средства не влијае на нејзиниот карактер како инвестиција.

Член 2

Поттикнување и одобрување на инвестиции

1. Секоја договорна страна на својата територија ќе ги поттикнува инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна и ќе ги одобрува таквите инвестиции согласно со своите закони и прописи.

2. Кога едната договорната страна ќе дозволи инвестирање на своја територија, согласно со своите закони и прописи, ќе ги издаде потребните одобренја во врска со таквото инвестирање со поткрепа на лиценци спогодби и договори за техничка, трговска или административна соработка. Секоја договорна страна, по потреба, ќе настојува да ги издаде потребните одобренја во врска со работата на советници или други квалификувани лица со странско државјанство.

Член 3

Заштита и третман на инвестициите

1. Секоја договорна страна ќе ги заштитува, во рамките на својата територија, инвестициите на инвеститорите од другата договорна страна извршени во согласност со нејзините закони и прописи и нема со неоправдани и неправични мерки да влијае на управувањето, одржувањето, употребата, уживањето, проширувањето, продажбата и укинувањето на таквите инвестиции.

2. Секоја договорна страна ќе обезбеди правичен и непристрасен третман на инвестицијата на инвеститорот од другата договорна страна во рамките на својата територија. Овој третман не смее да биде попозволен од третманот кој секоја договорна страна го дава на својот сопствен инвеститор или на инвеститор од трета држава.

3. Третманот од став 1 и 2 на овој член нема да се применува на привилегии кои ги дава секоја од договорните страни на инвеститорите на

трети држави врз основа на цивното членство или здружување во слободна трговска зона, царинска унија, заеднички пазар, или врз основа на постојни или идни спогодби кои се однесуваат на одбегнување на двојно одапочување или спогодба која се однесува на други дапочни прашања.

Член 4

Експропријација и надоместок

1. Ниедна договорна страна не смее да преземе мерки на експропријација, национализација или други мерки (во натамошниот текст: "експропријација"), од исто или слично значење спрема инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна, освен во случај тие мерки да се преземат во јавен интерес, на правична основа, по законска постапка и ако е предвиден соодветен надоместок за експроприраната сопственост.

Надоместокот мора да одговара на пазарната вредност на експроприраното вложување непосредно пред да е извршена експропријацијата, односно пред експропријацијата да станала јавна. Надоместокот за штетата ги содржи и каматите, пресметани по вообичаена комерцијална стапка од денот на национализацијата или експропријацијата до денот на исплатата.

2. Износот на надоместокот ќе се одреди во слободна конвертибилна валута и ќе биде слободно пренослив без одлагање на овластено лице, без оглед на неговото живеалиште, односно престојување.

Исплатата на надоместокот мора да се изврши без одлагање, што подразбира временски период кој по редовен тек на работите е потребен да се изврши преносот на средствата.

Наведениот временски период почнува да тече од денот на поставувањето на барањето за надоместок и не смее да го надмине рокот од три месеци.

3. Инвеститорите на едната договорна страна кои трпат штета во инвестициите на територијата на другата договорна страна, како последица на војна или други вооружени судири, состојба на државна загрозеност, побуна, востание или немири, имаат право на надоместок на штета во вид на обештетување, компензација или друг вид на надоместок, според условите кои не можат да бидат понеповолни од оние кои се признаваат на сопствените инвеститори, односно на инвеститорите од трети држави.

Исплатата на наведените надоместоци ќе се изврши без одлагање, штом тоа е можно, во слободна конвертибилна валута.

Член 5

Пренос

1. Секоја договорна страна на чија територија е извршено инвестирање на инвеститори од другата договорна страна, ќе им дозволи слободен пренос на средствата во врска со инвестициите, а особено на:

- а) влогот и дополнителните суми на пари потребни за одржување и проширување на инвестициите;
- б) заработката, добивката, камати, дивиденди и други тековни приходи;
- в) износите за враќање на кредити, вклучувајќи и камати, според Договор кој е во непосредна врска со одреденото инвестирање;
- г) договорните надоместоци (ROYALTIES) и провизии;
- д) приходите од целосна или делумна продажба или укинување на инвестицијата;
- ѓ) надоместоците од членот 4 на овој Договор;
- е) заработките на државјаните на едната договорна страна на кои им е дозволена работа во рамките на инвестициите на територијата на другата договорна страна.

2. Преносите мора да бидат извршени и пресметани без одлагање, во слободна конвертибилна валута според редовниот курс на депот на преносот, во согласност со постапката која ја пропишала договорната страна на чија територија инвестирањето е извршено, под услов да се камирени сите финансиски обврски спрема таа договорна страна.

3. Договорните страни се согласни дека условите за извршување на преносот од ставот 1 и 2 на овој член не смеат да бидат понеповолни од условите договорени за пренос кои произлегуваат од инвестициите на било која трета држава.

Член 6

Пренос на права

1. Ако едната договорна страна или некоја агенција изврши плаќање на било кои од нејзините инвеститори под гаранција или осигурување во согласност со Договорот за инвестирање, другата договорна страна ќе го признае таквиот пренос на права (суброгација) во корист на договорната страна или агенција во поглед на сите права на претходниот инвеститор.

Договорната страна или агенција, на која по пат на суброгација се пренесени правата на инвеститор, има право на истите права како и инвеститорот, и за да ги оствари, мора да ги преземе и извршува сите обврски кои за него од таа осигурана инвестиција произлегуваат.

2. Во случај на суброгација од став 1 на овој член, инвеститорот не е овластен за подигање тужба, ако за тоа посебно не го овласти договорната страна или агенција на договорната страна.

Член 7

Решавање на спорови помеѓу една договорна страна и инвеститори на другата договорна страна

1. Во случај на спор помеѓу едната договорна страна и инвеститор на другата договорна страна инвеститорот е должен, со детални податоци писмено да ја извести другата договорна страна за постоењето на таквиот спор. Било кој спор меѓу договорните страни треба да се решава спогодбено.

2. Во случај кога спорот не може да се реши спогодбено, во рок од шест месеци од датумот на барање за решавање на спорот, инвеститорот може да предложи, според своја проценка, спорот да се решава:

пред надлежен суд на договорната страна на чија територија инвестицијата е извршена;

- пред "ad hoc" арбитражен суд, согласно со арбитражните правила на Комисијата за меѓународно трговско право на ООН (UNCITRAL);

- пред Меѓународниот центар за решавање на инвестициони спорови (ICSID), согласно со Конвенцијата за решавање на инвестициони спорови меѓу држави и државјани на други држави, отворена за потпишување на 18.03.1965 год. во Вашингтон, во случај двете договорни страни да ја потпишале таа Конвенција.

3. Во случај на поведување спор пред надлежен орган на договорната страна или пред меѓународна арбитража, изборот за една од двете постапки е дефинитивен.

4. Арбитражната одлука, односно пресудата, ќе се донесе врз основа на:

- одредбите на овој Договор;

- националното право на договорната страна на чија територија е извршена инвестицијата;

- правилата и општо прифатените начела на меѓународното право.

5. Арбитражната одлука е конечна и задолжителна за двете страни во спорот. Секоја договорна страна е должна да ја изврши арбитражната одлука според прописите на националното право.

Член 8

Решавање на спорови меѓу договорните страни

1. Споровите меѓу договорните страни кои се однесуваат на толкувањето и примената на одредбите на овој Договор, ќе се решаваат со консултации и преговори по дипломатски пат.

2. Доколку договорните страни не можат да постигнат спогодба за спорните прашања во рок од шест месеци од датумот на започнување на спорот помеѓу нив, врз основа на барање од било која договорна страна, за тие прашања ќе одлучува арбитражен суд кој ќе се конституира ви на следниов начин:

Секоја договорна страна ќе именува по еден арбитер, а така именуваните арбитри ќе именуваат претседател кој мора да биде државјанин на трета држава која одржува дипломатски односи со двете договорни страни.

3. Ако едната договорна страна не именува арбитер, ниту се јавува на повикот на другата договорна страна тоа да го стори во рок од два месеци од денот на повикот, арбитер ќе именува претседателот на Меѓународниот суд на правдата на барање на договорната страна која поставила арбитер.

4. Ако арбитрите не може да се согласат за избор на претседател во рок од два месеци од нивното именување, на барање на било која договорна страна тој ќе биде именуван од претседателот на Меѓународниот суд на правдата.

5. Ако во случаите од ставот 3 и 4 на овој член, претседателот на Меѓународниот суд на правдата е спречен во вршењето на својата функција или ако е државјанин на една од договорните страни, претседателот ќе го именува потпретседателот, а во случаите на негова спреченост или припадност на една од договорните страни, претседателот ќе го именува најстариот судија на Судот кој не е државјанин ниту на една од договорните страни.

6. Арбитражниот суд, согласно со другите одредби на договорните страни ќе ја одреди постапката. Судот ќе донесе одлука со мнозинство на гласови.

7. Одлуката на арбитражниот суд е конечна и задолжителна за двете страни.

8. Секоја договорна страна ги поднесува своите трошоци во врска со учествувањето и застапувањето во арбитражната постапка. Трошоците за претседателот и останатите трошоци ќе ги поднесат на еднакви делови договорните страни. Судот може да одлучи поголем дел од трошоците да ги поднесе едната договорна страна и оваа одлука ќе биде задолжителна за двете договорни страни.

Член 9

Поповолни одредби

Ако домашното право на било која договорна страна или обврските според меѓународното право кои постојат во моментот или подоцна склучени помеѓу договорните страни содржат општи или посебни одредби

кои за инвеститорите на договорните страни одредуваат примена на поповолен третман од оној пропишан со овој Договор, ќе се применува поповолниот третман до онаа мерка во која се поповолни од одредбите на овој Договор.

Член 10

Преговори и размена на информации

На барање од едната договорна страна, другата договорна страна веднаш ќе пристапи кон преговори за толкување и примена на овој Договор.

На барање од едната договорна страна, ќе се разменат информации со другата договорна страна за законите, прописите, одлуките, административната пракса, постапката или политиката чија примена влијае на инвестициите на кои се однесува овој Договор.

Член 11

Примена на овој Договор

Одредбите на овој Договор ќе се применуваат на инвестициите на територијата на договорната страна направени пред или по стапување на сила на Договорот од инвеститори на другата договорна страна. Но, истиот нема да се применува за споровите или разликите кои настанале пред неговото влегувањето во сила.

Член 12

Измена на Договорот

Овој Договор може да се измени со заедничка согласност во писмена форма помеѓу договорните страни. Секоја измена ќе влезе во сила кога секоја договорна страна ќе ја извести другата дека ги исполнила сите, со законодавството, предвидени услови за влегување во сила на овој Договор.

Член 13

Влегување во сила, валидност и престанок

Овој Договор останува во сила за период од десет години. Потоа автоматски се продолжува за период или периоди од наредни десет години, освен ако ниту една од договорните страни со писмено известување, не го откаже, најдоцна една година пред истекнувањето на неговата важност.

Известувањето за откажување на Договорот влегува во сила и Договорот се смета за откажан по истекот на една година од денот кога другата договорна страна го примила известувањето за откажување на Договорот.

Во случај на официјално известување во однос на откажувањето на Договорот, одредбите од овој Договор ќе се применуваат за период од десет години на инвестициите направени пред официјалното известување.

Овој Договор е составен во Пјонгјанг на ден 15.10.1997 година, во два истоветни примерока, секој на македонски, корејски и англиски јазик.

Во случај на несогласување, меродавен е англискиот текст на Договорот.

**ЗА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

Владимир Петковски, с.р.
Амбасадор

**ЗА ВЛАДАТА НА ДЕМОКРАТСКА
НАРОДНА РЕПУБЛИКА КОРЕА**

Ким Јонг, с.р.
Заменик министер за економски
односи со странство

**마케도니아공화국정부와 조선민주주의인민공화국
정부사이의 투자장려 및 보호에 관한 협정**

마케도니아공화국정부와 조선민주주의인민공화국정부 (이하 《체약쌍방》이라 한다)는 체약쌍방들사이의 호상리익에 맞게 경제 협조를 강화하고 체약일방의 투자자들이 체약상대방의 령역에 투자하기 위한 유리한 조건들을 조성하고 유지할것을 희망하여, 체약쌍방의 경제적번영을 증진시키기 위한 목적으로 외국투자를 장려하고 보호해야 할 필요성을 인정하면서 다음과 같이 합의하였다.

제 1 조 정 의

이 협정의 목적을 위하여

1. 《투자》란 체약일방의 투자자들이 체약상대방의 법과 규정에 따라 투자한 모든 종류의 자산을 의미하며 다음과 같은 내용들이 포함된다.

- 1) 동산 및 부동산, 로력채용권, 저당권과 같은 담보권 및 소유권과 법에 따르는 기타 권리들
- 2) 주식, 주권, 사채권 기타 회사참가형식들
- 3) 화폐청구권 혹은 경제적가치를 가지는 임의의 리행청구권들
- 4) 저작권, 상표, 상표명, 특허권 혹은 기타 지적 및 광업소유권, 기술비밀과 영업권